

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií



Teze diplomové práce

Finanční analýza Raiffeisenbank a.s.

Zdenka Kadlecová

© 2015 ČZU v Praze

1 Souhrn

Cílem této diplomové práce je posoudit finanční zdraví bankovní instituce Raiffeisenbank a.s. pomocí metod finanční analýzy. Východiskem pro vyhodnocení finančního zdraví banky jsou údaje obsažené v účetní závěrce. V první polovině diplomové práce jsou vysvětlena teoretická východiska, zejména obchodní bankovníctví a český bankovní systém. Jsou zde uvedeny zásady a rizika bankovníctví, které jsou součástí tohoto podnikání, podstata finanční analýzy a její ukazatele. Dále je zde kapitola věnovaná profilu Raiffeisenbank a.s. a finanční skupiny Raiffeisen. Ve druhé části práce jsou teoretické poznatky prakticky aplikovány. Je provedena finanční analýza zkoumaného objektu – Raiffeisenbank a.s. a výsledky jsou vyhodnoceny na základě srovnání s výsledky bankovního sektoru. Závěr obsahuje shrnutí přínosů a výsledků diplomové práce.

2 Cíl a metodika práce

Cílem této diplomové práce je posoudit finanční situaci vybrané bankovní instituce – Raiffeisenbank a.s., která je bankou střední velikosti, a zhodnotit její vývoj v letech 2009-2014 v porovnání s bankovním sektorem v České republice.

Při hodnocení finančního zdraví banky se vychází z účetních výkazů, které má banka veřejně přístupné ve své výroční zprávě – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz peněžních toků. Součástí výroční zprávy je také příloha, která je podstatným zdrojem pro hlubší analýzu úvěrového portfolia a dalších analyzovaných položek. Účetní závěrka včetně přílohy je nekonsolidovaná a nezahrnuje tak vliv účetních závěrek účastí banky s rozhodujícím a podstatným vlivem.

Teoretická část diplomové práce se věnuje obchodnímu bankovníctví, dále popisuje základní principy finanční analýzy a také je zde představena analyzovaná společnost Raiffeisenbank a.s. V praktické části je provedeno hodnocení finančního zdraví analyzované společnosti a porovnání vybraných ukazatelů Raiffeisenbank a.s. s průměrnými ukazateli bankovního sektoru v ČR. Jelikož je bankovní sektor zatížen velkými rozdíly, pro názornější srovnání je u některých ukazatelů provedena analýza v rámci pěti největších českých bank. Peer group použitá v diplomové práci je Česká spořitelna, a.s. (dále jen Česká spořitelna), Československá obchodní banka, a.s. (dále jen ČSOB), Komerční banka a.s. (dále jen KB), UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia (dále jen UniCredit) a Raiffeisenbank a.s. (dále jen Raiffeisenbank). Raiffeisenbank je bankou střední velikosti, má však ambice dále růst, a proto

si autorka vybrala pro porovnání skupinu velkých bank, i když se od nich Raiffeisenbank velikostí aktiv vzdaluje.

Pro účely této práce jsou využity metody finanční analýzy, při účtování podle mezinárodních standardů IFRS. Finanční zdraví společnosti je analyzováno v jednotlivých letech pomocí horizontální a vertikální analýzy poměrových ukazatelů a dalších ukazatelů, jako je rentabilita, produktivita, likvidita a kapitálová přiměřenost.

Ke všem vypočteným ukazatelům jsou formulovány názory o finanční situaci banky. Výpočtem těchto ukazatelů za několik po sobě jdoucích let je tak vytvořen přehled hospodaření Raiffeisenbank za sledované období. Pro naplnění hlavního cíle diplomové práce je použito kvantitativní hodnocení zjištěných výsledků se srovnáním s průměry bankovního trhu v České republice. Pro toto porovnání jsou použity údaje České národní banky pro celý bankovní sektor, které jsou každoročně publikovány na internetových stránkách ČNB pod názvem Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem.

3 Zhodnocení výsledků

Diplomovou prací byla na základě výsledků hospodaření vybrané banky zhodnocena její finanční situace a stabilita.

Z celkového hodnocení vyplývá, že je vývoj v bankovním sektoru přirozeně úzce provázán s celkovým ekonomickým vývojem. V roce 2012 se začala česká ekonomika dostávat z recese a potvrdilo se hospodářské oživení.

Banka disponovala v posledním sledovaném roce bilanční sumou ve výši 226 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 15 % oproti předešlému roku. Objem závazků ke klientům se v posledních třech sledovaných letech pohyboval kolem 80 %. V roce 2014 došlo k meziročnímu nárůstu klientských vkladů o 12 %. Podíl celkových vkladů převažující úvěry poskytuje bance dostatečnou rezervu hotovosti a zabezpečuje, že není závislá na financování na mezibankovním trhu. Banka si rovněž díky vysokému objemu vkladů zachová komfortní podíl ke klientským úvěrům, u kterých došlo k nárůstu v posledním roce o 10 % a banka tak měla ve své rozvaze 170 mld. klientských úvěrů.

K růstu úvěrů docházelo ve financování domácností (spotřebitelské úvěry a hypotéky) a také u firem. Rok 2014 byl prostředím extrémně nízkých úrokových sazeb. Tudíž, i když se bance dařilo navyšovat objem klientských úvěrů, v posledním sledovaném roce došlo k poklesu úrokových výnosů, ke kterému docházelo napříč celým sektorem. Lze si to spojit s faktem, že česká populace dává přednost ukládání přebytečných prostředků na účtech u bank, než jejich investování na kapitálovém trhu. Banka rovněž snižovala úrokové sazby, čímž podporovala nabídku některých bankovních produktů.

V roce 2014 byla Raiffeisenbank zvolena bankou s nejlepší obluhou při prodeji hypoték. Počet poskytnutých úvěrů vzrostl mezi lety 2013 a 2014 téměř trojnásobně. Podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech dosahoval v roce 2014 78 %, což bylo o 18 procentních bodů více, než v bankovním sektoru. Kvalita úvěrového portfolia se v čase u Raiffeisenbank zlepšovala a v posledním sledovaném roce dosahoval podíl pohledávek bez selhání 93 %, což bylo o tři procentní body více než u o stupeň větší UniCredit Bank. Přibližovala se také hodnotám České spořitelny, ČSOB a Komerční banky, které měly v posledním roce hodnoty pohledávek bez selhání téměř v identické výši kolem 95 %.

Raiffeisenbank je po všechna sledovaná období ziskovou bankou, avšak v roce 2013 došlo k snížení zisku o 53 % vzhledem k roku 2012 a dosahoval tak svojí nejnižší hodnoty za posledních šest let. Banka v tomto roce čelila ekonomické recesi a rovněž poklesu zájmu klientů o bankovní produkty. Snížení čistého zisku bylo však způsobeno především účetními vlivy, jelikož v tomto roce banka rozpouštěla některé opravné položky spojené s vybudováním nové IT infrastruktury, která neproběhla zcela úspěšně. V posledním sledovaném roce však již byla IT infrastruktura relativně stabilní a zisk se zvýšil o 124 % a dosahoval tak 2 mld. Kč.

Rentabilita celkového kapitálu banky dosahovala obecně doporučené hodnoty 1 %, avšak v roce 2013 došlo k jejímu poklesu na 0,5 % v důsledku snížení čistého zisku. Ostatní velké banky však dosahovaly oproti Raiffeisenbank podstatně vyšších hodnot. V posledním roce se situace Raiffeisenbank zlepšila a rentabilita celkového kapitálu dosahovala 1,20 %, což byla nejvyšší hodnota za celé sledované období a zároveň o 0,20 procentních bodů více než u UniCreditBank. Nejvyšší hodnoty rentability celkového kapitálu dosahovala Česká spořitelna. Stejně tak tomu bylo i u rentability vlastního kapitálu, kdy Česká spořitelna dosahovala nejvyšší hodnoty, avšak v posledním roce Raiffeisenbank dosahovala vyšších hodnot než UniCredit a Komerční banka. Management Raiffeisenbank má vhodně zvolenou strategii, efektivně hospodaří s peněžními prostředky a s ohledem na provoz a rozvoj banky investuje svůj kapitál.

Po zhodnocení ukazatelů likvidity lze říci, že je Raiffeisenbank dostatečně stabilní. Splňuje obecně doporučenou hranici pro krátkodobou likviditu 15 % a u dlouhodobé likvidity překračuje v roce 2014 obecně doporučenou hranici 100 % dokonce o 14 procentních bodů. Vysoký přebytek likvidity je problémem celého bankovního sektoru a bankám tak nezbyvá nic jiného, než svoji přebytečnou likviditu ukládat do České národní banky.

Raiffeisenbank i celý bankovní sektor je skvěle kapitálově vybaven a po celá období splňuje regulátory stanovenou minimální hranici kapitálové přiměřenosti 8%. Kapitál tuzemských bank je navíc z převážné většiny tvořen kvalitní, tzv. Tier 1 složkou, která se

u Raiffeisenbank každoročně navyšuje. Požadavky na kvalitní kapitál a kapitálovou přiměřenost porostou od roku 2013 do roku 2019 a stejně tak dochází k postupnému navyšování kapitálové přiměřenosti v bankovním sektoru. Raiffeisenbank i ostatním čtyřem velkým bankám se dařilo ve sledovaných letech kapitálovou přiměřenost navyšovat, čímž se na zvýšení požadavků připravují. Raiffeisenbank dosahovala vyšších hodnot než UniCredit Bank a přibližovala se také ČSOB, kde ji k dorovnání chybělo necelých 0,5 procentního bodu. Výše kapitálové přiměřenosti Raiffeisenbank je z velké většiny ovlivňována její mateřskou společností Raiffeisen Bank International, která je 100 % majoritním vlastníkem. Právě ta rozhoduje, kolik kapitálu bance přenechá.

Výsledky a poznatky diplomové práce by měly sloužit především pro tvorbu koncepce rozvoje, volbu strategie a její realizaci pro plánování samotné finanční situace banky s přihlédnutím na makroekonomické prostředí, ve kterém se bude banka nadále pohybovat.

4 Závěr

V závěru lze říci, že byl poslední sledovaný rok pro Raiffeisenbank velice úspěšným. Odrazilo se to nejen v nárůstu počtu klientů, růstu poskytnutých úvěrů i vkladů a zároveň v rostoucí spokojenosti jejich klientů. Banka posílila likviditu i kapitálovou sílu a dosáhla nejlepšího kapitálového vybavení za celé sledované období.

Management Raiffeisenbank má velmi vhodně zvolenou strategii, efektivně hospodaří s peněžními prostředky a s ohledem na provoz a rozvoj banky investuje svůj kapitál. Snaží se udržovat celkovou stabilitu a rovnováhu banky a zajišťovat růst svého bankovního portfolia.

Raiffeisenbank se v poslední roce dařilo navýšit efektivitu zhodnocení investovaného kapitálu, kdy předběhla také UniCredit a Komerční banku. Raiffeisenbank je stabilní bankou a po celé sledované období byla ve výborné likvidní pozici.

5 Literatura

Knižní publikace:

- [1] CHORAFAS, Dimitris N. *Basel III, the Devil and global banking*. New York: Palgrave Macmillan, 2012. ISBN 978-023-0353-770.
- [2] JÍLEK, Josef. *Účetnictví bank a finančních institucí 2009*. 7. vyd. Praha: Grada, 2009, 475 s. Eupress. ISBN 978-80-247-3048-6.
- [3] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [4] ZIEGLER, Kamil. *Finanční řízení bank*. 2. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2006, 204 s. ISBN 80-726-5094-7
- [5] Výroční zprávy Raiffeisenbank 2009 – 2014
- [6] Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2009 – 2014